

**Nasjonalparkstyret
for Skarvan og
Roltdalen og Sylan**

Postadresse
Postboks 2600
7734 Steinkjer
E-post: sftlpost@statsforvalteren.no

Besøksadresse
705 Senteret
Kløftvegen 1
Ås i Tydal

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte:
Epost: fmtlmsb@statsforvalteren.no

Trondhjems Turistforening
Sandgt. 30
7012 TRONDHEIM

Saksbehandler Marit Sophie Berger

Vår ref. 2020/14170-0 432.2

Deres ref.

Dato 23.02.2021

Sylan landskapsvernområde - avslag på søknad om bygging av gapahuk ved Fiskåa - Trondhjems Turistforening

Det vises til deres søknad av 02.12.2021. Saken ble behandlet av Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan i møte 19.02.21 i sak ST 5/2021.

Det ble fattet følgende vedtak:

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan avslår søknad om bygging av gapahuk ved Nordre Fiskåa i Sylan landskapsvernområde.

Dette vedtaket er fattet i medhold av forskrift om vern av Sylan landskapsvernområde § 3 pkt 1.1. hvor det heter at området er vernet mot inngrep som kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter.

Søknaden er også vurdert i forhold til naturmangfoldlovens (NML) §48, der det heter at «Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.» Det er her ikke funnet grunnlag for å gi tillatelse med bakgrunn i NML §48.

Klageadgang

Dette vedtaket kan det klages på i medhold av forvaltningsloven. Klagen stiles til Miljødirektoratet, men sendes Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan, Statsforvalteren i Trøndelag, Postboks 2600, 7734 Steinkjer. Klagen må sendes innen tre uker fra dette brevet er mottatt.

Med hilsen

Marit Sophie Berger
nasjonalparkforvalter

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

**Nasjonalparkstyret
for Skarvan og
Roltdalen og Sylan**

Kopi til:

Statsforvalteren i Trøndelag
Tydal kommune

Postboks 2600
Tydalsvegen 125

7734
7590

STEINKJER
TYDAL

Arkivsaksnr: 2020/14170-0

Saksbehandler: Marit Sophie Berger

Dato: 03.02.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan	5/2021	19.02.2021

Sylan landskapsvernområde - søknad om bygging av gapahuk ved Fiskåa - Trondhjems Turistforening

Vedlegg

- 1 Søknad om bygging av gapahuk ved Nordre Fiskåa
- 2 Høring angående søknad om gapahuk ved Fiskåa i Sylan landskapsvernområde - Trondhjems Turistforening
- 3 Høringsuttalelse – Trøndelag fylkeskommune
- 4 Høringsuttalelse – Statsforvalteren i Trøndelag v/Reindriftsavdelingen
- 5 Høringsuttalelse - Sametinget
- 6 Høringsuttalelse – Essand reinbeitedistrikt/Saanti Sijte

Saksprotokoll i Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan - 19.02.2021

Behandling i møte:

Voting: Forvalters innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan avslår søknad om bygging av gapahuk ved Nordre Fiskåa i Sylan landskapsvernområde.

Dette vedtaket er fattet i medhold av forskrift om vern av Sylan landskapsvernområde § 3 pkt 1.1. hvor det heter at området er vernet mot inngrep som kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter.

Søknaden er også vurdert i forhold til naturmangfoldlovens (NML) §48, der det heter at «Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot

vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.» Det er her ikke funnet grunnlag for å gi tillatelse med bakgrunn i NML §48.

Forvalters innstilling

Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan avslår søknad om bygging av gapahuk ved Nordre Fiskåa i Sylan landskapsvernområde.

Dette vedtaket er fattet i medhold av forskrift om vern av Sylan landskapsvernområde § 3 pkt 1.1. hvor det heter at området er vernet mot inngrep som kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter.

Søknaden er også vurdert i forhold til naturmangfoldlovens (NML) §48, der det heter at «Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.» Det er her ikke funnet grunnlag for å gi tillatelse med bakgrunn i NML §48.

Saksopplysninger

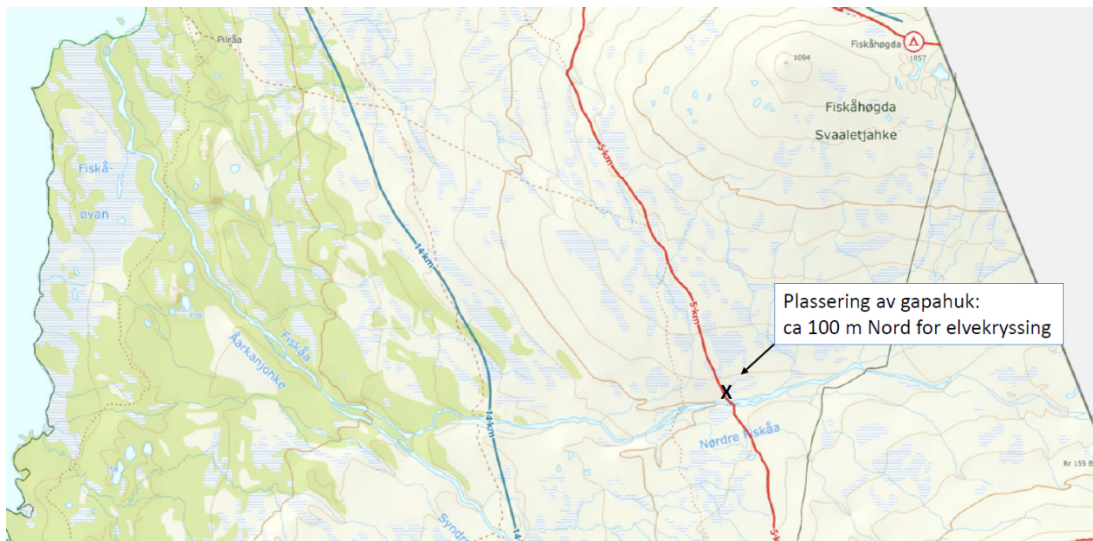
Trondhjems Turistforening søker i brev av 02.12.2021 om bygging av gapahuk ved Nordre Fiskåa. De ønsker å bygge gapahuken ved turiststien som går mellom Storerikvollen og Nedalshytta. Dette er en lang og krevende rute på 24 km. Store deler av ruta går i høyfjellsterreng der vær og vind til tider kan være meget krevende. Ved å bygge en enkel liten gapahuk vil TT kunne tilby turgåere ly og mulighet for en lengre rast midt i mellom de to turisthyttene.

Det søkes også om transport av byggematerialer for gapahuken vinteren 2021.

Oversiktskart med plassering av gapahuken vist med blått punkt.

*Under:
Detaljkart med gapahuken vist som X. Rød strek er turiststi (sommer).*

Søknaden er sendt på høring til kulturminnemyndigheten v/Trøndelag fylkeskommune, Statsforvalteren i Trøndelag v/reindriftsavdelingen, Sametinget og Essand reinbeitedistrikt/Saanti Sijte.

Det er kommet inn høringsuttalelser fra alle instansene. Disse er gjengitt i forkortet utgave her:

Trøndelag fylkeskommune, kulturminneavdelingen:

Det er så langt de kan se ikke noen kulturlandskapsrelaterte kulturminneinteresser berørt. Derimot er det i området en del arkeologiske kulturminner registrert i riksantikvarens Askeladden base.

Det gjøres oppmerksom på at den vanlige varslingsplikten etter kulturminneloven gjelder i tilfelle det oppdages mulige fornminner under anleggsarbeid.

Sametinget:

Sametinget har ingen spesielle kulturminnefaglige merknader til søknaden.

Skulle det likevel under arbeid i marken komme fram gjenstander eller andre levninger som viser eldre aktivitet i området, må arbeidet stanses og melding sendes Sametinget omgående.

Statsforvalteren i Trøndelag, reindriftsavdelingen:

Området for søknad om oppføring av gapahuk er avmerket i reindriftskartet som vår-, sommer, høst, høstviner, vinter og vinterbeiter til Saanti sijte (Essand reinbeitedistrikt). I tillegg er omsøkt tiltak i umiddelbar nærhet til flere flyttveier. Flytt- og drivingsleier har et særlig vern i reindriftslovens § 22 flyttleier. Særs viktig er området på sensommeren med gode beiter.

På generelt grunnlag er de skeptiske til å tilrettelegge for økt ferdsel i og ved flytte- og drivingsleier. I dette tilfellet er gapahuken liten i areal, men den er fortsatt et inngrep i viktig reinbeiteland. Videre er de indirekte og kumulative konsekvensene for dette tiltaket store da hovedformålet er å tilrettelegge for økt aktivitet og ferdsel. En

slik utvikling kan over tid gi svært negative ringvirkninger for reindrifta. På bakgrunn av dette vil Reindriftsavdelingen gi et faglig råd om ikke å godkjenne søknaden

Essand reinbeitedistrikt/Saanti Sijte:

Området som søknaden om gapahuk vil berøre er spesielt et meget viktig sommer og høstbeiteområde for vår rein i Saanti sijte og den vil berøre flytt og drivingslei over Fiskåa.

Saanti sijte er fra før av sterkt berørt av inngrep i våre beiteområder og sterkt berørt av turisme og ferdsel. En ferdsel som er økt betraktelig de senere år og blitt mere tilrettelagt. Saanti sijte har erfart dette og ser med uro hvordan reinen blir forstyrret og får mindre med beitero.

Saanti sijte er imot mere tilrettelegging for økt ferdsel i våre beiteområder.

Saanti sijte går imot søknaden om bygging av gapahuk ved Fiskåa.

Vurdering

Forskrift om vern av Sylan landskapsvernområde har bestemmelser om inngrep i landskapet i §3 punkt 1.1, 1.2 og 1.3.

Jf. pkt 1.1. er det bla. forbudt med oppføring av bygninger av varig eller midlertidig karakter, med mindre det er forhold som er nevnt i pkt 1.2. (ikke søknadspliktige tiltak) eller i 1.3 (tiltak det kan gis tillatelse til etter søknad) som åpner for å kunne bygge gapahuk for turister for ly og rasting. Det er ingen av bestemmelsene som gir åpning for å gi tillatelse til dette formålet.

I forvaltningsplanen for Sylan landskapsvernområde heter det at det skal legges opp til en streng dispensasjonspraksis for bygninger. Det er kun næringsinteresser som jordbruk og reindrift som er unntatt fra det generelle byggeforbudet når det gjelder nye bygninger.

Saken kan vurderes etter unntaksbestemmelsene i §48 i naturmangfoldloven. Her heter det: «Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.»

Det foreligger ikke vesentlige samfunnsinteresser i saken, men bygging av gapahuken kan ha en sikkerhetsmessig funksjon for fotturister som går ruta Storerikvollen-Nedalshytta. Sikkerhetshensynet må da veies opp mot hensynet til verneverdier og verneformål.

Verneformålet for Sylan landskapsvernområde jf verneforskriftens §2 er:

«Formålet med opprettelsen av Sylan landskapsvernområde er å ta vare på et egenartet og vakkert fjellområde som er relativt lite påvirket av menneskelig aktivitet, og med Sylmassivet som et sentralt høgfjellsområde omgitt av store myr- og skogområder. Det er også et formål å ta vare på et område med rikt biologisk

mangfold i form av naturtyper, økosystemer, arter og de naturlige økologiske prosessene som preger landskapet.

Videre er det et formål å verne en variert vegetasjon, med spesielt store og sammenhengende myrlandskap. Myrvegetasjonen varierer fra fattig til ekstremrik myr, og de truede myrtyper rik og intermediær skog-/krattbevokst myr, ekstremrik fastmattemyr og palsmyr har høy verdi. Sylan har også varierte skogssamfunn med spesiell verdi knyttet til kontinuitetsskog, høgtliggende skogbestander av gran og en svært variert fjellvegetasjon med innslag av rike og truede vegetasjonstyper, blant annet rike våtsnøleier.

Allmennheten skal gis anledning til natur- og landskapsopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor landskapsvernområdet er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.»

Som grunnlag for vurderingene etter § 48 (verneformål og verneverdier) er det naturlig først å vurdere saken etter §§ 8-12 i naturmangfoldloven.

§ 8. Kunnskapsgrunnlaget

Det er registrert en rekke rødlistede arter i Naturbasen i området ved Nordre Fiskåa og Fiskåhøgda. Dette gjelder bla. fjellrev som er karakterisert som kritisk truet (CR) i Norsk rødliste for arter. Den planlagte gapahuken berører ikke fjellrevhi, eller andre observasjoner av rødlistede arter direkte, men området er åpent fjellterreng og en må regne med at dyrelivet forstyrres av ferdselen langs turiststien.

Det åpne fjellterrenget er her karakteristisk med kvartærgeologiske formasjoner som eskere i ulike størrelser og typisk dødislandskap med uregelmessige hauger og dødisgroper. Området fremstår som urørt med få tekniske inngrep fra før.

Saken er sendt på høring til kulturminnemyndighetene. Det er ingen kjente kulturminner (verken samiske eller andre) der gapahuken er tenkt plassert, men det påpekes at aktsomhetsplikten ved eventuell bygging må ivaretas.

Det er samisk reindrift i området og saken er sendt til reindriftsinteressene på høring. Området ved Nordre Fiskåa er viktig for reindrifta, både som beite, flyttleier og oppsamlingsområde. Det kan være rein i området hele året.

§ 9. Føre-var prinsippet

I forhold til kunnskap om naturverdier og kulturminner anses kunnskapsgrunnlaget å være godt nok til å kunne behandle saken. Tiltaket vil trolig føre til økt ferdsel og/eller økt oppholdstid i området, og med bakgrunn i den kunnskap vi har om tilstedeværelsen av sårbare arter må føre-var-prinsippet vektlegges.

§ 10. Økosystemtilnærming og samlet belastning

En gapahuk vil kunne medføre økt oppholdstid av folk i det aktuelle området. Bedre tilrettelegging kan også øke ferdselen langs stien. Dette betyr en økning av

forstyrrelse av dyrelivet i forhold til dagens nivå. Det er vanskelig å si når belastningen blir for stor og når det vil gå ut over det biologiske mangfoldet. Her bør en legge til grunn føre-var-prinsippet og la hensynet til dyrelivet gå foran hensynet til tilrettelegging for fotturistene. I verneformålet for Sylan landskapsvernområde heter det at «*allmennheten skal gis anledning til natur- og landskapsopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.*» I dette tilfellet er bygging av en gapahuk en teknisk tilrettelegging som trolig vil gi uheldige konsekvenser for naturverdiene.

§ 11. Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver
Ikke relevant å vurdere i denne saken.

§ 12. Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Byggetiltak i Sylan landskapsområde skal ta hensyn til lokal byggeskikk og hensynet til landskapet skal vektlegges. Gapahuken er av beskjeden karakter, men vil hvis den bygges, synes godt i det åpne fjellterrenget. Dette er uheldig med tanke på det urørte landskapet med de særegne kvartærgeologiske formasjonene.

Konklusjon

Vurderingene over tilsier at søknaden om å bygge en gapahuk ved turiststien ved Nordre Fiskåa må avslås. Det er da lagt vesentlig vekt på faren for økt forstyrrelse av sårbare arter og dermed konsekvenser for det biologiske mangfoldet. Det er videre tatt hensyn til den samiske reindriften som ved ytterligere tilrettelegging for ferdsel i området vil bli skadelidende. Det betyr at bygging av gapahuken vil stride mot vernevedtakets formål og påvirke verneverdiene uheldig. De sikkerhetsmessige hensynene for fotturistene må her vike for hensynet til verneverdiene. Det er derfor ikke grunnlag for å gi tillatelse etter §48 i naturmangfoldloven.